

24 ÉS IMPORTANT LA FORMA D'EXTRACCIÓ DEL LÍQUID PLEURAL EN LA DETERMINACIÓ DE L'EQUILIBRI ÀCID-BASE?

Autors: Haro M, Álvarez LA, Calderon JC, Palou A, Martínez S, Baldó X, Sendra S, Sebastian F.
Institució: Hospital Universitari Doctor Josep Trueta. Girona.

OBJECTIUS

Valorar la importància de la forma d'obtenció del líquid en la determinació de l'equilibri àcid-base pleural.

MÈTODES

Estudi descriptiu i prospectiu de 71 pacients consecutius amb embassament pleural (agost de 2004 - desembre de 2005). Es descriuen els pacients, l'etiologia i les característiques de l'embassament. Hem comparat tres formes d'obtenció del líquid pleural per analitzar l'equilibri àcid-base: extracció de líquid amb xeringa de 20 ml amb la que posteriorment s'omple una xeringa heparinitzada XH (A) o s'aspira des d'una XH (B), i es compara amb l'aspiració directa de l'espai pleural amb XH (C).

RESULTATS

Edat 69 ± 12 anys, 66% homes, 52% fumadors, 44% vessament cret, 86% unilateral i 35% massiu. Hi havia 4 transsudats, 54 exsudats limfocitaris i 13 de neutrofilics. Quaranta eren d'etiologia benigna (14 inespecífics, 7 parapneumònics, 6 insuficiència cardíaca, 4 tuberculosi i altres) i 31 neoplàsica (15 primari pulmonar). Els valors de l'equilibri àcid-base foren (\pm desviació estàndard i * $p \leq 0,05$ en relació a C o anàlisi de la variància): (A) pH $7,346 \pm 0,09$, pCO_2 $53,7 \pm 10$ mm Hg, pO_2 $49,3 \pm 16^*$ mm Hg, HCO_3^- actual $28,7 \pm 5$ mmol/L, HCO_3^- estàndard $25,5 \pm 6$ mmol/L, E. base $5,7 \pm 10$ mmol/L, sat.O₂ $74,4 \pm 21$ % i CtCO₂ 30 ± 7 mmol/L, (B) pH $7,344 \pm 0,09$, pCO_2 $53,7 \pm 10$, pO_2 $49,5 \pm 18^*$, HCO_3^- $28,6 \pm 5$, HCO_3^- e $25,7 \pm 5$, E. base $4,5 \pm 4$ mmol/L, sat. O₂ $74,8 \pm 22$ % i CtCO₂ 30 ± 5 i, finalment, (C) pH $7,337 \pm 0,09$, pCO_2 $54,9 \pm 10$, pO_2 $42,4 \pm 15$, HCO_3^- $28,8 \pm 6$, HCO_3^- e $25,5 \pm 6$, E. base $4,5 \pm 4$, sat.O₂ $67,5 \pm 22$ % i CtCO₂ $30,5 \pm 6$. Correlacions del pH o la pCO_2 entre els grups A i B, A i C o B i C molt similars ($r > 0,96$, $p < 0,001$). Diferències de les mitjanes pel pH entre A i B (0,001, IC 95 % -0,032 -0,03, $P = 0,9$), A i C (0,009, IC 95 % -0,039 -0,02, $P = 0,5$) o B i C (0,007, IC 95 % -0,038 -0,023, $P = 0,6$).

CONCLUSIONS

1) El pH i la pCO_2 pleurals mostraren unes bones correlacions i l'absència de diferències significatives en relació a les tres formes d'extracció; 2) La pO_2 va augmentar de forma significativa al comparar-la amb l'obtenció directa del líquid per toracocentesi.